

Veerkracht na Verlies

nieuwsbrief

✉ veerkrachtnaverlies@fsw.leidenuniv.nl

☎ 071 - 527 48 38

Beste deelnemer,

We willen u allereerst nogmaals bedanken voor uw deelname aan ons onderzoek. Graag brengen we u middels deze nieuwsbrief op de hoogte van de voortgang van ons onderzoek.

Het onderzoeksteam

Het onderzoek wordt uitgevoerd door verschillende medewerkers van de Universiteit Leiden. Een aantal van ons kunt u gezien hebben, bijvoorbeeld tijdens een interview. Hieronder ziet u foto's van het onderzoeksteam.

Carline van
Heijningen, MSc.
Promovendus

Andrea Haccou,
MSc.
Onderzoeksassistent

Prof. Dr. Lenneke
Alink
Hoogleraar
Forensische
Gezinspedagogiek

Prof. Dr. Bernet
Elzinga
Hoogleraar
Stressgerelateerde
Psychopathologie

Dr. Sheila van Berkel
Universitair Docent

Daarnaast zijn er verschillende studenten die als deel van hun afstudeerscriptie meehelpen bij het project.

Het onderzoek

In het onderzoek 'Veerkracht na Verlies' worden de beleving en manier van omgaan met het overlijden van een ouder tijdens de kindertijd onderzocht. U heeft hier inmiddels verschillende vragenlijsten voor ingevuld en misschien ook een interview met ons gedaan.

Universiteit
Leiden

Aan het onderzoek hebben **1050** deelnemers deelgenomen, waarvan **815** deelnemers de eerste vragenlijst volledig hebben ingevuld. Van deze 815 deelnemers hebben:

- **236** deelnemers *tijdens hun kindertijd* het overlijden van een ouder meegemaakt
- **301** deelnemers *na hun kindertijd* het overlijden van een ouder meegemaakt
- **278** deelnemers geen overlijden van een ouder meegemaakt

Eerste deel van het onderzoek: oktober 2019 – januari 2020

In het eerste deel van het vragenlijstonderzoek hebben we u onder andere gevraagd naar uw relatie met uw ouders, de steun van mensen in uw omgeving in het eerste jaar na het overlijden en uw relatie met uw partner.

Vervolg van het onderzoek: juli 2021 tot heden

Na het eerste deel van het onderzoek hebben wij **778** deelnemers opnieuw mogen benaderen voor het vervolg van het onderzoek, dat bestond uit verschillende onderdelen:

Vragenlijst

We hebben u opnieuw gevraagd om een vragenlijst in te vullen. Deze vragenlijst ging onder andere over uw gezondheid, ingrijpende gebeurtenissen, de relatie met uw broer of zus (indien van toepassing) en over uzelf.

Ouderschaps- vragenlijst

Deelnemers die in het eerste deel hebben aangegeven dat ze kinderen hebben, ontvingen een **aanvullende vragenlijst** over het ouderschap en het gedrag van hun kind(eren).

Interview

Deelnemers die een ouder zijn verloren tijdens hun kindertijd zijn ook uitgenodigd voor een (online) interview. Er hebben 60 mensen deelgenomen aan het interview. In dit interview werd ingegaan op de beleving van de periode voorafgaand aan en na het overlijden van een ouder.

Beschrijving van de deelnemers

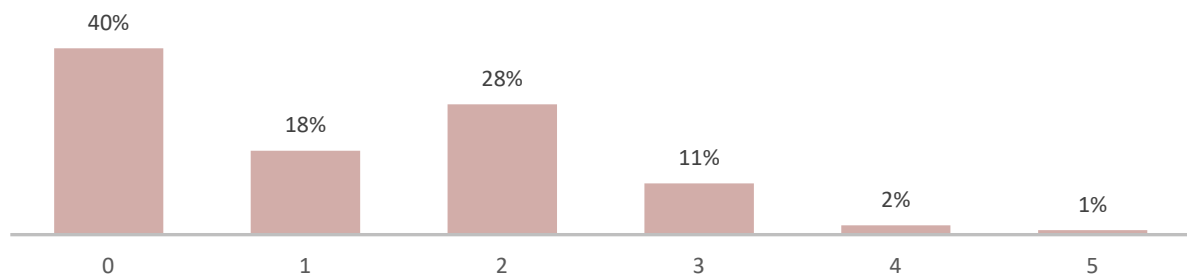
We hebben een aantal eerste gegevens uit het eerste deel van het onderzoek op een rijtje gezet.

Er hebben met name vrouwen zich aangemeld voor ons onderzoek (87%). Aan het onderzoek hebben **708** vrouwen deelgenomen, **105** mannen en **2** deelnemers die zich niet identificeren als man of vrouw.

92% van de deelnemers heeft broers en/of zussen.

60% van de deelnemers heeft aangegeven dat zij kinderen hebben. Hieronder ziet u een verdeling van hoeveel kinderen deelnemers hebben.

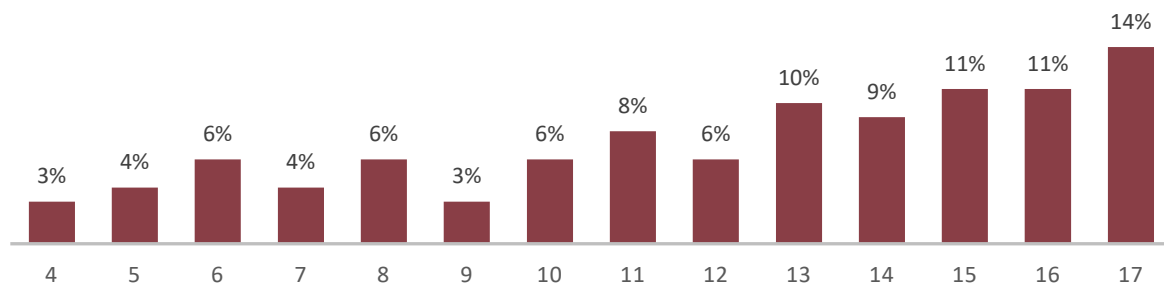
Aantal kinderen

De volgende gegevens gaan specifiek over de 236 deelnemers die tijdens de kindertijd een ouder zijn verloren en de 301 deelnemers die na de kindertijd een ouder zijn verloren.

In de volgende twee figuren is te zien dat er veel variatie is in de leeftijd waarop deelnemers in de kindertijd of in de volwassenheid hun ouder zijn verloren. In beide groepen zijn (bijna) alle leeftijden vertegenwoordigd.

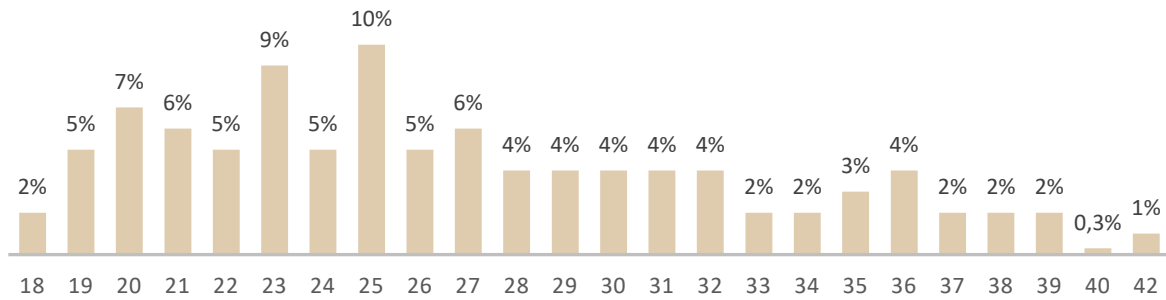
Leeftijd waarop deelnemers een ouder zijn verloren tijdens de kindertijd*

* Wanneer iemand het overlijden van een ouder vóór het vierde levensjaar heeft meegemaakt, was het niet mogelijk om deel te nemen aan het onderzoek. De reden hiervoor is dat we naar ervaringen vragen rondom het overlijden, die personen die dit op zo'n jonge leeftijd hebben meegemaakt doorgaans moeilijk kunnen herinneren.

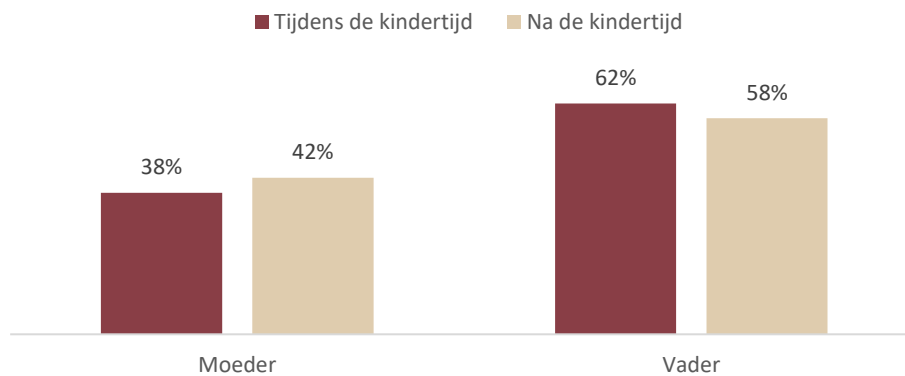
Leeftijd waarop deelnemers een ouder zijn verloren na de kindertijd**

** Wanneer het overlijden recent plaats had gevonden (binnen 2 jaar vóór het onderzoek), was het niet mogelijk om deel te nemen aan het onderzoek.

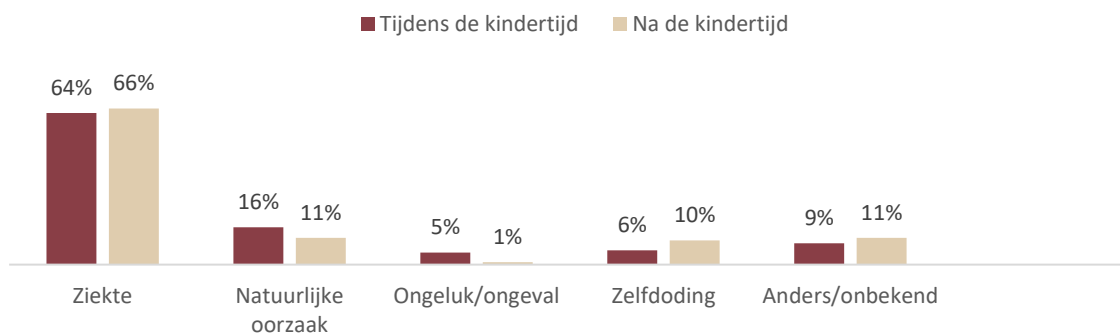
Meer deelnemers hebben het overlijden van hun vader dan het overlijden van hun moeder meegemaakt. Dit geldt zowel voor deelnemers die tijdens de kindertijd als na de kindertijd een ouder zijn verloren.

Overleden ouder

Deelnemers gaven het vaakste aan dat **ziekte** de achterliggende oorzaak van het overlijden van hun ouder was.

Oorzaak van overlijden

Vervolg

Inmiddels hebben al **336** mensen de vragenlijst van het tweede deel van het onderzoek ingevuld. Wij willen u hier hartelijk voor bedanken!

Bent u nog niet toegekomen om onze vragenlijst in te vullen of heeft u deze deels ingevuld?

Uw bijdrage is zeer waardevol! We zouden u daarom nogmaals willen vragen of u de online vragenlijst (verder) zou willen invullen.

Als dank voor uw deelname aan de vragenlijst ontvangt u een vergoeding van **€10,-***. De vragenlijst kunt u (verder) invullen via de link die u eerder via onze mail heeft ontvangen. Mocht u een melding krijgen dat de sessie is verlopen of heeft u deze link niet meer, neem dan gerust contact met ons op via de mail (veerkrachtnaverlies@fsw.leidenuniv.nl).

Tot slot zal binnenkort nog een **herinneringsmail voor de vragenlijst over ouderschap** worden gestuurd.

* Mocht u de vragenlijst al ingevuld hebben en tot op heden nog geen vergoeding ontvangen hebben, neem dan contact met ons op via de mail.

De volgende nieuwsbrief

In de volgende nieuwsbrief zullen wij meer bevindingen uit het onderzoek met u delen. We zullen onder andere onze bevindingen delen op het gebied van:

- steun die deelnemers in het eerste jaar na het overlijden hebben ervaren;
- veranderingen die in het gezin na het overlijden van een ouder hebben plaatsgevonden;
- de partnerrelatie later in het leven.

Heeft u nog vragen of wilt u ons iets laten weten? Dan kunt u contact opnemen via de mail (veerkrachtnaverlies@fsw.leidenuniv.nl) of via de telefoon (071-527 48 38)

